

Nerdrum-saken:

BEVISJAKTEN

En dokumentar om svikt i det norske rettsvesenet, kunstmillioner på flyttefot, ukjente bevis og en mann ingen trodde på.

STATUS

DOMMEN: Odd Olaf Nerdrum ble 18. februar 2011 tiltalt for grovt skattesvik. Sommeren 2012 ble han dømt i lagmannsretten for å ha unndratt 1 677 000 dollar fra beskatning.

DEKNINGEN: Dagbladet har gravd fram nye og sentrale dokumenter i rettssaken mot Odd Nerdrum. Ekspertene mente dokumentasjonen kunne gitt et annet utfall i retten. **DE FIKK RETT.**

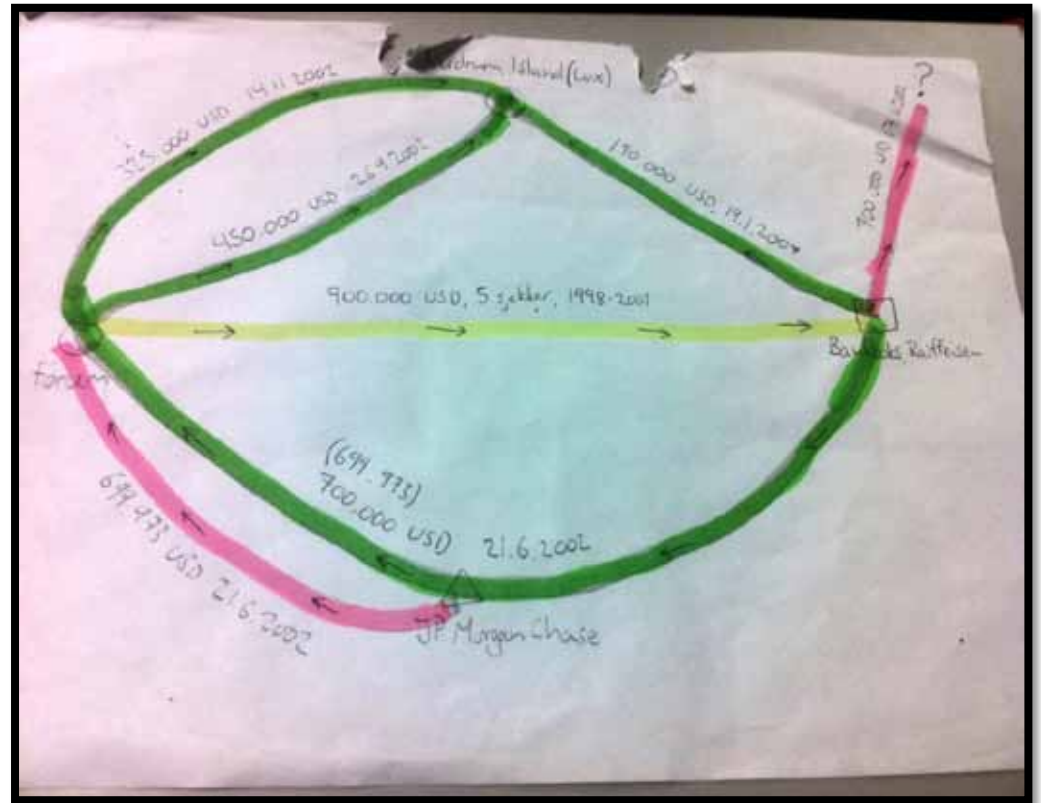
TO RETTSSAKER:

1: Straffesaken: Høyesterett vedtok i februar 2013 å annullere lagmannsrettens dom. De har nå sendt saken tilbake til ny behandling.

2: Sivilsaken: Parallelt med straffesaken mot Nerdrum, saksøkte Nerdrum selv Staten ved Skatt øst for feilaktig etterligning. Dommen som ble offentliggjort 23. oktober 2012, trekker fram bevisene Dagbladet har sporet opp fram, og påpekte feil i de to første dommene. På grunn av bevisreglene i skattesaker tapte Nerdrum likevel søksmålet. Dommen er anket.

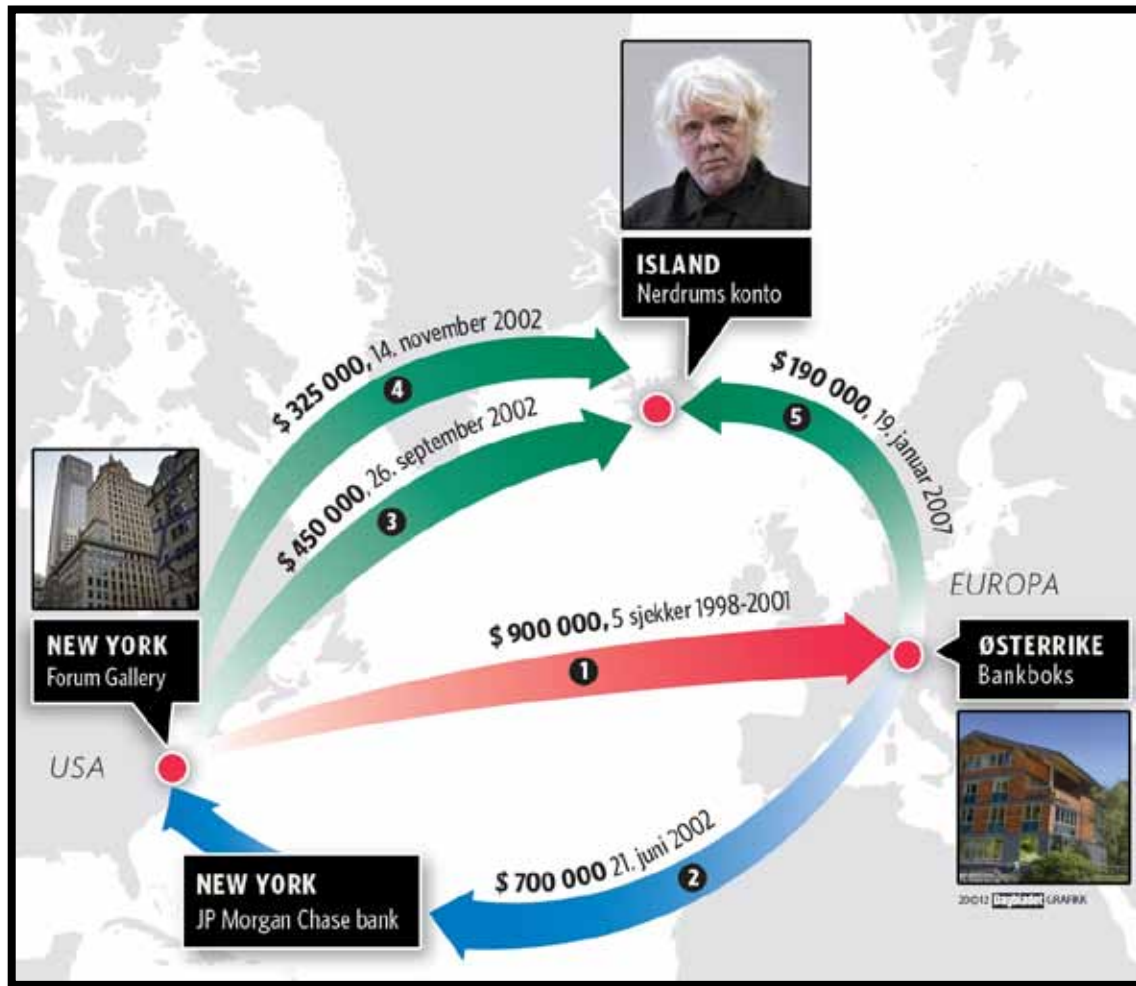
IDEEN: HVA OM NERDRUM HAR RETT?

- *Sommervikar på avveie:*
«Gjør Nerdrum noe rart?»
- Komplisert sak, men noe skurret
- Rådførte oss med aktører – fikk bedre oversikt
- Overraskende dårlig etterforskning – hull i argumentasjon

HAR NOEN EGENTLIG ETTERGÅTT NERDRUMS FORKLARING?

DETTE ER SAKEN

METODE

Reportasjeleder skeptisk, men nysgjerrig: «gi meg bevis»

- Fikk grave mellom nettsaker og papirigg

1. **Kartlegge hull** – hva leter vi etter?
2. **Kildearbeid** – de første skrittene
3. **Dokumentjakt** i utlandet
4. **Sammenstilling** av informasjon
5. **Juridisk analyse**

Nerdrums hus på Island

Nerdrums bank i Lech, Østerrike

Nerdrums bankboks i Østerrike

Nerdrums gallerist i New York

3. Dokumentjakt i utlandet

- Skattekontoret i Reykjavik
- KPMG på Island
- Deloitte på Island
- Revisor Bente Sletten
- Raiffeisenbank

ÖSKUN - Öskun Nef
21.8.2012 14:27

UPPLETTING HREYFINGA

Dagsetn. Text Fyggk. Thvsn. Undrlyk. Debit Kredit Jöfnulv. Hd

Printa úr hreyfing fyr tímabilið 01.01.2007 til 31.12.2007

Bókhaldskóti: 1010 Sold þjónusta erlend **INCOME STATEMENT**

Dagsetn.	Text	Fyggk.	Thvsn.	Undrlyk.	Debit	Kredit	Jöfnulv.	Hd
04.01.2007	Innbergun				108	14.208.00		14.208.00-
16.01.2007	Innbergun				109	194.207.00		198.905.00-
23.01.2007	Innbergun				111	329.807.00		528.412.00-
31.01.2007	Innbergun				112	12.380.207.00		13.488.726.00-
27.03.2007	Innbergun				93	17.219.570.00		30.703.789.00-
29.03.2007	Inn. frá Forum Gallery				121	18.281.000.00		48.984.789.00-
10.04.2007					128	1.305.210.00		48.319.999.00-
20.04.2007					128	1.331.858.00		48.581.858.00-
26.06.2007					137	1.078.859.00		50.830.314.00-
26.06.2007					138	11.947.500.00		62.579.214.00-
11.08.2007					81	4.753.797.00		67.341.811.00-
18.08.2007					82	1.135.213.00		68.477.024.00-
18.07.2007					85	4.064.712.00		69.541.736.00-
18.07.2007	Forum Gallery Inc				85	7.784.800.00		77.326.536.00-
08.08.2007	Inn.				88	1.133.415.00		78.459.951.00-
21.08.2007	DBA Forum Gallery				70	4.418.243.00		82.878.194.00-
11.09.2007					167	3.830.881.00		85.709.075.00-
09.2007	DBA Forum Gallery				72	1.156.797.00		86.815.872.00-
18.10.2007	Art Supply				81	1.309.050.00		88.124.922.00-
22.11.2007	Art Supply				81	883.970.00		89.708.892.00-
26.11.2007					170	12.978.000.00		101.686.892.00-
28.11.2007	Art Supply				171	1.361.848.00		103.048.740.00-
09.12.2007					173	2.263.200.00		105.311.940.00-
17.12.2007					177	3.842.104.00		109.154.044.00-
31.12.2007					183	230.530.00		109.400.469.00-
						109.400.469.00		109.400.469.00

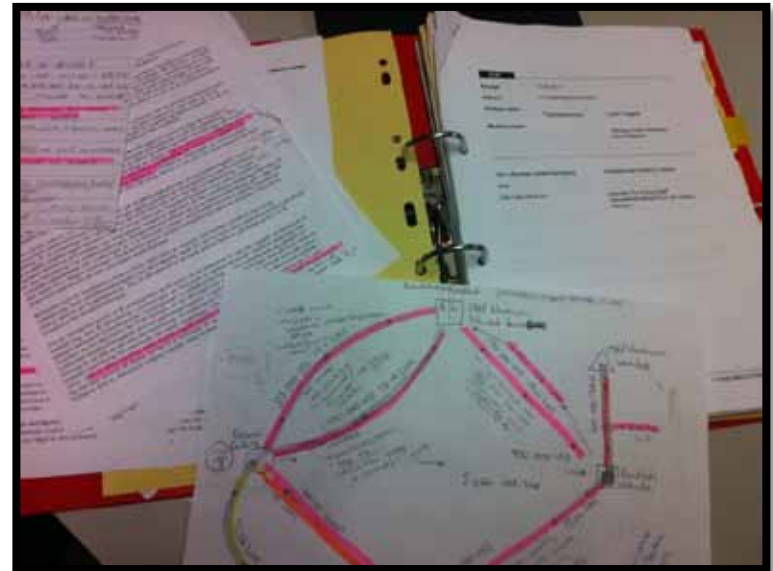
Sprettar fjáldi 28.

TAX RETURN 2008, INCOME YEAR 2007 - INCOME AS SHOWN IN TAX RETURN AND FINANCIAL STATEMENT

4. Sammenstilling av informasjon

Reportasjeleder sier «KJØR PÅ»

- Peder blir djevelens advokat
- Modererer hypotese: IKKE JUSTISMORD, men for streng dom
- Jakten på Fishko – fyller hull
- Testing av ulike forklaringer på 700 000 dollar til galleriet

Har vi dokumentasjonen vi trenger, og hva innebærer egentlig de nye bevisene?

DETTE FANT VI

FUNN 1: 700 000 fra bankboks → Galleriet → Island
- Benektet av både Skatt øst og begge rettsinstanser

FUNN 2: Trolig skattet av alle inntekter dømt for å unndra (minus 12 000 dollar), men muligens feil land og feil tid.

FUNN 3: Sum på 190 000 ble sendt direkte til Island, og skattet av der, men muligens til feil tid

FUNN 4: En rekke problematiske sider ved arbeidsmetodene til norske ligningsmyndigheter

- Skattekontor trenger ikke oppheve ligning til tross for annen konklusjon i domstolen
- Mangelfull klageordning

 Dagbladet KAN DOKUMENTERE:	
LAGMANSRETTS- DOMMEN SIER: Odd Nerdrum er dømt for å ha unndratt 900 000 dollar oppbevart i en bankboks fra beskatning.	Dagbladet har fått utlevert bankutskrifter fra Østerrike og likningspapirer og inntekts-oversikter fra Island. De viser at Nerdrum etter all sannsynlighet har skattet av hele summen (se punkt 2,3,4 og 5), men trolig ikke på rett tidspunkt. Det eneste som ikke er redegjort for er en sjekk på 10 000 dollar.
Nerdrum er dømt fra å ha unndratt 450 000 dollar overført fra Forum Gallery til hans konto på Island i 2002 fra beskatning.	En faks fra Nerdrums regnskapsfører som Dagbladet har fått utlevert, sammen med Nerdrums inntektsoversikt og selvangivelse for 2002, viser at Nerdrum skattet av denne summen.
Nerdrum er dømt fra å ha unndratt 325 000 dollar overført fra Forum Gallery til hans konto på Island i 2002 fra beskatning.	Dagbladet fikk utlevert Nerdrums inntekts-oversikt og årsregnskap fra hans revisorselskap Deloitte, i tillegg til at islandske skattemyndigheter har utlevert hans selvangivelse for 2003. Disse dokumentene viser at Nerdrum høyst sannsynlig skattet av beløpet på 325 000 dollar, men først i 2003. Nerdrum skulle muligens også ha skattet til Norge og ikke Island
Nerdrum er dømt for å ha unndratt 190 000 overført fra bankboksen til hans islandske konto i 2007 fra beskatning.	Dagbladet har fått utlevert Nerdrums inntekts-oversikt for 2007, utarbeidet av KPMG, samt selvangivelsen utlevert av Islandske skattemyndigheter. Dokumentene viser at Nerdrum skattet av beløpet, men først i 2011
Lagmannsretten mener at overføringene på 325 000 og 450 000 fra 2002 ikke er de samme pengene som de 700 000 som ble ført ut av bankboksen tidligere samme år.	Dagbladets dokumentasjon (punkt 1) viser at de 700 000 som gikk ut fra Nerdrums bankboks i 2002 endte opp på kontoen til Forum Gallery. Videre er det ikke framlagt noen dokumentasjon for retten som skulle tilsa at disse pengene har gått noe annet sted enn tilbake til Nerdrums konto på Island, hvor han så skattet av disse pengene (se punkt 2 og 3).

KONSEKVENSER

1. Blir trodd av domstolen i sivilsaken
2. **Høyesterett annullerte lagmannsrettens fengselsdom**
3. Fokus på rettssikkerhet i skattesaker

11. Oktober – anken godtatt av Høyesterett

24. Oktober – trodd i sivilsaken

5. Februar – Høyesteretts dom